

ústav pro studium totalitních režimů

Čj.: USTR 9-2/2019
USTRX001GLQL

Praha, 12. 3. 2019
Počet stran: 5

Zápis z 2. jednání

Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 12. 2. 2019, 10.00 hod., nám. Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Jiří Liška, Martin Palouš, Eduard Stehlík

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Miluše Tvrzská

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Zápis vyhotovila: Adéla Rádková

Omluveni: Jiří Junek, Karel Černý, Michael Pelíšek

Program jednání:

1. Schválení programu
2. Verifikace zápisu z 1. jednání 2019
3. Směrnice o autoprovozu
4. Směrnice o hospodaření s rozpočtovými prostředky
5. Směrnice o zásadách čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb
6. Státní závěrečný účet
7. Výroční zpráva 2018
8. Informace o činnosti
9. Různé

Předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů E. Stehlík zahájil v 10:15 hod. 2. jednání Rady ÚSTR v roce 2019 a omluvil z jednání místopředsedu Rady J. Junka a K. Černého.

Ad 1) Schválení programu

Z. Bárta požádal o přidání dopisu M. Jurášové, dále projednání *Prohlášení zaměstnanců Ústavu pro studium totalitních režimů a Archivu bezpečnostních složek k rekonstrukci budovy v Siwiewcově ulici* a také schválení odměny pro ředitele. E. Stehlík navrhl, ať jsou projednány v bodu různé.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění s doplněním Z. Bárty

Hlasování: 4 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisu z 1. jednání

Usnesení: Zápis z 1. jednání byl schválen v předloženém znění

Hlasování: 4 pro (jednomyslně)

Ad 3) Směrnice o autoprovozu

M. Tvrzská uvedla Směrnici a upozornila na nejzásadnější změny, které aktualizace přináší.

J. Liška se zeptal, kolika auty Ústav disponuje.

M. Tvrzská odpověděla, že pěti, z toho dvě jsou větší, určené např. na převážení výstav.

J. Liška vyjádřil své výhrady ke směrnicím, které se mu zdají být příliš dlouhé, a zeptal se, zdali za to může stát nebo EU. Dále upozornil, že mu ve Směrnici chybí informace o tom, jak dlouho se uchovávají žádosti o poskytnutí automobilu.

M. Tvrzská upozornila, že toto je upraveno Spisovým a skartačním řádem.

J. Liška poukázal na to, že jsou ze Směrnice vyjmuti ředitel a náměstek a čím se tedy řídí, když používají služební automobil.

O. Matějka odpověděl, že ze Směrnice je vyjmut pouze automobil ředitele a automobil náměstka, ne ředitel a náměstek. Je to pro případ, že by ředitel a náměstek Ústavu měli k dispozici svá služební auta, která ale momentálně nemají.

Usnesení: Rada Ústavu projednala Směrnici o autoprovozu

Hlasování: 4 pro (jednomyslně)

Ad 4) Směrnice o hospodaření s rozpočtovými prostředky

M. Tvrzská uvedla Směrnici a upozornila na nejzásadnější změny, které aktualizace přináší, a to zejména v oblasti organizačních změn a ochrany osobních údajů.

J. Liška požádal o informaci, zdali je ve Směrnici upraven případ, kdy zaměstnanec přijde na nějaký problém – jako v případě bývalé ředitelky Odboru provozu a digitalizace Jaroslavy Rákosníkové.

M. Tvrzská odpověděla, že v tomto případě se její varování ukázalo jako neodůvodněné. Uvedla, že J. Rákosníková varovala před údajným proplácením faktur bez finančního krytí, avšak toto je naprosto neopodstatněné, protože Státní pokladna reálně neumožňuje proplácet něco, na co nejsou státem deponovány prostředky.

Usnesení: Rada Ústavu projednala Směrnici o hospodaření s rozpočtovými prostředky

Hlasování: 4 pro (jednomyslně)

Ad 5) Směrnice o zásadách čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb

M. Tvrzská uvedla Směrnici a upozornila na nejzásadnější změny, které aktualizace přináší. Největší změnou bylo zrušení osobních limitů, přičemž vyčleněné finance byly na základě obecné shody zaměstnanců převedeny na stravenky.

Usnesení: Rada Ústavu projednala Směrnici o zásadách čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb

Hlasování: 4 pro (jednomyslně)

Ad 6) Státní závěrečný účet

Z. Hazdra uvedl podklady ke Státnímu závěrečnému účtu, které měli radní k dispozici k prostudování v podkladech na toto, tj. 2. jednání Rady.

M. Palouš se podivil nad tím, že mají jako radní schvalovat Státní závěrečný účet, když nemají příliš mnoho prostoru pro ověření předložených informací.

M. Tvrzská uznala, že je to problematické, nicméně takto je to stanoveno v zákoně. Doplnila však, že i v zákoně je uvedeno, že se schvalují podklady ke státnímu závěrečnému účtu, který je následně kontrolován Ministerstvem financí a schvalován v Poslanecké sněmovně.

J. Liška požádal o vypuštění formulace „prostředky byly použity hospodárně, efektivně a účelově.“ Dále jej překvapila kapitola číslo 9, kde jsou zmíněny kontroly, přičemž zde nenalezl žádnou informaci o interních kontrolách. Z. Hazdra upozornil, že o provedených auditech za uplynulý rok připravuje a Ministerstvu financí zasílá samostatnou zprávu interní auditor. O. Matějka radní informoval o tom, že vnitřní audit rekonstrukce probíhá, nebyl však prozatím uzavřen a proto o něm nemůže být informováno v podkladech pro Státní závěrečný účet za rok 2018. V souvislosti s tím však uvedl, že jak o interních, tak i o externích kontrolách bývá informováno ve Výroční zprávě a ne v rámci podkladů ke Státnímu závěrečnému účtu.

Usnesení: Rada Ústavu po provedení úprav schválila podklady pro návrh Státního závěrečného účtu kapitoly 355 Ústavu pro studium totalitních režimů

Hlasování: 4 pro (jednomyslně)

- E. Stehlík požádal o výměnu následujících dvou bodů

Ad 7) Informace o činnosti

O. Matějka stručně přednesl Informace o činnosti za poslední kvartál roku 2018. Z mnoha, v posledních měsících vyšlých publikací, zmínil knihu *Jáchymov – jeviště bouřlivého století*, jejíž hlavní editorkou je Klára Pinerová, a také německy psanou knihu Martina Valenty *Die Revolution auf der Tagesordnung*.

Z konferencí zmínil hojně navštívenou mezinárodní konferenci *Dějiny ve veřejném prostoru*, kterou zorganizovalo Oddělení vzdělávání ve spolupráci s Filosofickou fakultou Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy. Dále také upozornil na konferenci *KSČ v regionální perspektivě*, která navazuje na projekt *Převzetí moci skrze KSČ v letech 1945–56*.

Ad 8) Výroční zpráva 2018

Z. Hazdra na úvod vyjmenoval stěžejní informace, které jsou ve zprávě obsaženy. Zdůraznil také několik významných momentů, které činnost Ústavu v minulém roce ovlivnily – jako je například personální obměna členů Rady nebo několik výročí spojených s tzv. „osmičkovým rokem.“ Tato výročí Ústav připomenul konferencemi a výstavami uspořádanými ve spolupráci s dalšími partnerskými institucemi.

Konkrétně Z. Hazdra zmínil např. výstavu o situaci v pohraničních oblastech po Mnichovu 1938. K roku 1968 se vztahovala výstava *Za vaši a naši svobodu*, která byla uvedena v několika jazykových mutacích. Na půdě Senátu byla zorganizována výstava *Československý parlament v roce 1968*. V souvislosti se spoluprací se Senátem Parlamentu ČR také Z. Hazdra připomněl slavnostní předávání Cen za svobodu, demokracii a lidská práva, které jsou již tradičně pořádány pod záštitou některého ze senátorů ČR.

Z. Hazdra informoval o partnerství s vědeckými a odbornými institucemi, ale i spolky a kulturními organizacemi – jako je např. Plzeňská filharmonie a Fakulta designu a umění Jaroslava Sutnara Západočeské univerzity.

V rámci referování o odborné činnosti Ústavu zmínil, že je v rámci Ústavu řešeno kolem pěti desítek interních projektů, a že byla v roce 2018 spuštěna evaluace odborné činnosti, jejíž výsledky by měly být k dispozici v průběhu léta roku 2019. Zdůraznil také úspěch zaměstnanců Ústavu při získávání grantových projektů a s tím související přísun finančních prostředků.

Oddělení vzdělávání zorganizovalo řadu hojně navštěvovaných seminářů pro učitele.

Značné mediální ohlasy měl výsledek spolupráce Ústavu s Českou televizí na dokumentu *Čechoslováci v Gulagu*.

Z. Hazdra také upozornil, že jak v ABS, tak v ÚSTR je věnována náležitá pozornost digitalizaci archiválií a dokumentů, přičemž Ústav na digitalizaci velmi intenzivně spolupracuje jak s Archivem, tak i s dalšími institucemi.

Z. Hazdra na závěr uvedl, že se jedná o první pracovní verzi Výroční zprávy a požádal radní o připomínky.

Z. Bárta se zeptal, zdali jsou žádosti Agendy 262 stále tak četné jako bezprostředně po schválení zákona.

S. Ptáčnickova uvedla, že žádosti stále přicházejí, což potvrdil i E. Stehlík.

M. Palouš se zeptal vedení, jaký očekává průběh jednání v Senátu a jestli se už neobjeví stejné dotazy, jaké se v souvislosti s Výroční zprávou v Senátu objevily loni.

Z. Hazdra odpověděl, že Výroční zpráva je podle něj zpracována kvalitně, na druhou stranu Ústav se pohybuje také v politickém prostředí, kterým Senát nepochybně je. Výroční zprávy byly často podrobeny kritice z politických, nikoli věcných důvodů, a je třeba počítat s tím, že se to může stát i letos.

O. Matějka doplnil, že vedení připomínky přednesené v Senátu k minulé Výroční zprávě, které bylo možné věcně zohlednit, zohlednilo při přípravě této zprávy.

E. Stehlík ocenil, že Výroční zpráva byla dodána včas. Upozornil však, že by rád, aby publikace byly vydávány více kontinuálně. Dále také požádal, aby publikace vydané ve více jazycích byly počítány za jeden kus. Některé z publikací jsou navíc pouze fotografické.

O. Matějka upozornil, že metodika uvádění jazykových mutací publikací je analogická k předchozím výročním zprávám, a to od samotného vzniku Ústavu – aby tudíž mohla být čísla v jednotlivých zprávách srovnána, uvádí se počty publikací podle již zavedeného vzoru.

M. Palouš vyjádřil svou nespokojenost nad výběrem jmen pro *Slovník disidentů*.

O. Matějka odpověděl, že tento výběr vychází ze samotného základu smluv a původního záměru projektu – ten byl stanoven již v roce 1996 a už tehdy se dohodlo, že kánonem bude polská verze, jejímž překladem tento Slovník je – zároveň je stanoveno v úvodu, že se jedná o pouhý výběr. Upozornil, že Slovník má také svou webovou verzi, kde je možné slovník dále rozvíjet.

E. Stehlík upozornil na to, že u některých projektů postrádá důvod pro jejich prodloužení. Dále jej zajímaly projekty, které ve srovnání s Výroční zprávou 2017 absentují, a požádal o vypracování stručných komentářů k některým projektům.

Podle J. Lišky by se měl Ústav zapojovat do celospolečenských debat a ne být pouhým moderátorem. Dále se pozastavil nad tím, že u kapitoly o rekonstrukci nejsou uvedeny žádné částky. Žádá také, aby byla vypuštěna formulace o tom, že Rada dělala „dohled“ nad rekonstrukcí.

E. Stehlík požádal vedení o zapracování připomínek do 28. 2. 2019.

Ad 9) Různé

M. Palouš zorganizuje ve druhém dubnovém týdnu setkání vedení Ústavu s ředitelem *Victims of Communism Memorial*, který přijede do Prahy.

E. Stehlík poděkoval O. Matějkovi za zaslání dvou dokumentů, a to *Právní stanovisko k trestní odpovědnosti členů Rady ÚSTR*, ale také za krátkou historii rekonstrukce sídla Ústavu, kterou si vyžádal J. Junek.

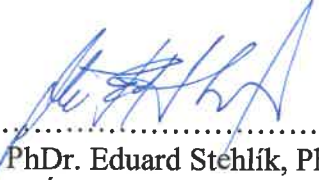
E. Stehlík dále připomněl, že by se radní měli zabývat třemi body, které k projednání navrhl Z. Bárta – dopisem interní auditorky Ústavu Moniky Jurášové, prohlášením zaměstnanců k rekonstrukci a návrhem odměny řediteli s tím, že poslední jmenovaný bod bude Radou projednán v rámci neveřejného jednání.

Z. Bárta uvedl, že by radní měli odpovědět na dopis M. Jurášové ohledně jejího nevpuštění na seminář konaný v Poslanecké sněmovně, jehož tématem byla budoucnost Ústavu. M. Palouš navrhl, aby bylo odpovězeno, že Rada s politováním sleduje, že se diskuze o Ústavu nevedou podle demokratických principů a bez možnosti se diskuze zúčastnit. E. Stehlík požádal o přípravu dopisu v tomto duchu.

Z. Bárta také upozornil na dopis zaměstnanců, kterým nikdo neodpověděl. E. Stehlík požádal o přípravu dopisu odpovědi s poděkováním za zaslání prohlášení.

Z. Bárta se zeptal, zdali nedošlo k nějaké dezinformaci ve stručném shrnutí dosavadních úkonů v rámci rekonstrukce, protože je zde uvedeno, že rekonstrukce kanceláře ředitele v roce 2009 stála 840 tis. Kč a to se mu zdá být jako příliš vysoká částka. O. Matějka odpověděl, že uvedená částka sedí a dále to nechtěl komentovat, protože se to týká předchozího vedení Ústavu.

Příští jednání Rady Ústavu se uskuteční dne 12. 3. 2019 v 10 hod. v Domu odborových svazů, nám, Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3. Další jednání bude 23. 4. 2019 v Kanicích u Brna.

.....
plk.gšt. PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA
předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů